

Έξι μικρές «προσωπικές» ιστορίες⁵

Ιωάννα Αναγνωστοπούλου – Νοσηλεύτρια Ψυχικής Υγείας

Μονάδα Οικογενειακής Θεραπείας, Πολυδύναμη Νοσηλευτική Μονάδα
Ψυχικής Υγείας Αττικής

Κλείνοντας τα 27 συναπτά έτη στη Μονάδα Οικογενειακής Θεραπείας του ΨΝΑ στο Παγκράτι, πολλά είναι αυτά που θα ήθελα να πω για τη συνεργασία, τους συναδέλφους και τη δουλειά μας και πολλά περισσότερα για όσα έμαθα, διδάχτηκα και υιοθέτησα όλα αυτά τα χρόνια.

Σήμερα λοιπόν, που τιμούμε τους Ιδρυτές της και την ίδια τη Μονάδα, γιορτάζοντας μαζί σας τα 30 χρόνια λειτουργίας της, αποφάσισα να μοιραστώ έξι μικρές “προσωπικές” ιστορίες για τον καθένα από αυτούς που γνώρισα και συνεργάστηκα και δεν ανήκουν πλέον στο δυναμικό της και να είναι αυτός και ένας τρόπος να τους ευχαριστήσω για όλα αυτά τα χρόνια που δουλέψαμε μαζί.

- Η 1^η μικρή ιστορία μου είναι για την **Αθηνά, την Αθηνά Γκόκα**, που υπήρξε η προϊσταμένη της μονάδας από την ίδρυσή της το 1994 ως και το 2008 που συνταξιοδοτήθηκε. Η Αθηνά είναι ο άνθρωπος που μου πρότεινε να πάω εκεί και ο λόγος που βρέθηκα εκεί, το μακρινό 1997. Την άκουγα και την παρακολουθούσα προσεκτικά να μάθω, να καταλάβω, να εκπαιδευτώ, να νιώσω έτοιμη, μα κυρίως να τη δικαιώσω για την επιλογή της. Η Αθηνά τα ήξερε όλα, τα φρόντιζε όλα, είχε λύσεις για όλα, μου φαινόταν κάτι σαν “γκουρού”. Για πάρα πολύ καιρό φοβόμουν να σηκώσω το τηλέφωνο αν δεν ήταν δίπλα μου,

⁵ Το παρόν κείμενο βασίζεται σε μια παρουσίαση σε ημερίδα που πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2024 για τον εορτασμό των 30 χρόνων λειτουργίας της Μονάδας Οικογενειακής Θεραπείας του Ψ.Ν.Α και, παράλληλα, τον αποχαιρετισμό των ιδρυτών της μονάδας σε μια επετειακή εκδήλωση.

μήπως είναι κάποια παραπομπή και δεν κατάφερνα να την πάρω εγώ. Όταν μιλούσε στο τηλέφωνο και χτυπούσε η 2^η γραμμή έκανα 2 ευχές: η πρώτη ήταν να καταφέρει να απαντήσει και τη 2^η γραμμή ταυτόχρονα – σαν “γκουρού” που ήταν – και η 2^η ήταν να κοιτάω έντονα το τηλέφωνο και να προσεύχομαι να σταματήσει να χτυπάει. Καμία από τις 2 δεν έπιανε. Νομίζω πως πέρασε αρκετός καιρός μέχρι να απαντήσω εγώ μόνη μου σε κάποιο τηλεφώνημα. Όσπου μια μέρα σήκωσε το τηλέφωνο και μου είπε: «*Ιωάννα είναι για σένα...*» και κάπως έτσι πήρα την πρώτη μου παραπομπή.... Ήταν Φεβρουάριος του 1988. Της οφείλω πάρα πολλά.....

- Η 2^η μικρή ιστορία μου είναι για την **Κάτια**, την **Κάτια Χαραλαμπίκη**. Το επίσης μακρινό 1999 κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής μου στο 3χρονο τότε εκπαιδευτικό σεμινάριο «Οικογενειακή Θεραπεία Συστημικής Προσέγγισης», στο γ' έτος παρουσίαζα το γενεόγραμμά μου. Μετά την παρουσίαση μου η Κάτια μου έκανε ένα σχόλιο το οποίο με προβλημάτισε πολύ και βαθιά. Δεν ήταν τόσο αυτό που μου είπε όσο το: «πόσο μέσα έπεσε», «πως στο καλό το κατάλαβε»;;; Με ήξερε σχεδόν 2 χρόνια, της μιλούσα ακόμη στον πληθυντικό, πως μπορούσε να ξέρει, να αντιλαμβάνεται κάτι τόσο δικό μου;;; Προβληματίστηκα πολύ και το σκεφτόμουν έντονα. Εκείνη την ημέρα γύρισα από το Παγκράτι στην Κυψέλη με τα πόδια. Την επόμενη μέρα τη ρώτησα πως το συμπέρανε αυτό και μου απάντησε..., αυτό που μου είπε το κράτησα... και δεν χρειάστηκε πολύς καιρός για να καταλάβω πως ήταν, είναι, ένας άνθρωπος που έχει αυτή την ικανότητα;, διαίσθηση;, χάρισμα; (πείτε το όπως θέλετε), να καταλαβαίνει πίσω από τις λέξεις, να ακούει αυτό που δεν λες, να σε νιώθει και να σε διαβάζει. Αυτό που μου είπε η Κάτια εκείνη την ημέρα, εκείνη το κατάλαβε πριν ακόμη εγώ συνειδητοποιήσω ότι ισχύει. Σπουδαία ικανότητα, Σπουδαίος άνθρωπος.....
- Η 3^η μικρή ιστορία μου είναι για την **Ελένη**, την **Ελένη Μοτάκη**. Η Ελένη ήταν η πρώτη αποχώρηση από τη Μονάδα που δεν έγινε λόγω σύνταξης και δυσκολεύτηκα πάρα πολύ. Δε νομίζω πως ήμουν έτοιμη να την αποχωριστώ τόσο νωρίς, νομίζω κανένας μας δεν ήταν. Ήταν η πρωινή μου παρέα, ο πρώτος μου καφές και η έναρξη της μέρας. Ένας άνθρωπος δοτικός, ευθύς, με τρομερή αίσθηση του χιούμορ και με αληθινό νοιάξιμο για τον άλλο. Όταν έφυγε και μου παρέδωσε τα κλειδιά της δυσκολεύτηκα πάρα πολύ. Μου έλειπε πάρα πολύ. Ούτε τα κλειδιά της αποχωρίστηκα εύκολα. Όταν κάποιος ξεχνούσε τα κλειδιά του, του έδινα της Ελένης, αλλά την αμέσως επόμενη μέρα τα ζητούσα πίσω και τα έβαζα πάλι στο πρώτο συρτάρι του γραφείου μου, στη θέση τους. Πέρασε καιρός μέχρι να καταφέρω να τα αποχωριστώ αλλά δεν έχω κάνει το ίδιο και με την ίδια. Δεν την έχω αποχωριστεί, εξακολουθεί να είναι ένα πολύ δικό μου, αγαπημένο άτομο και ακόμη βρισκόμαστε.
- Η 4^η μικρή ιστορία μου είναι για τη **Μπιάνκα**, τη **Μπιάνκα Λεβή**. Σε αντίθεση με την Ελένη, τη Μπιάνκα την αποχαιρέτισαμε κανονικά. Ήταν σα να ήμασταν πιο

έτοιμοι γι' αυτό, μας είχε προετοιμάσει βέβαια και η ίδια. Και ο αποχαιρετισμός αυτός, είχε απ' όλα: νοιάξιμο, φροντίδα, δώρα, γέλιο και συγκίνηση. Όπως ήταν και εκείνη, η προσωπικότητά της που είχε απ' όλα. Σε νοιαζόταν, σε άκουγε, σε φρόντιζε, σου το έλεγε όταν κάτι την ενοχλούσε, όταν με κάτι διαφωνούσε ή όταν είχε τις «μαύρες της». Συνεργαστήκαμε άψογα και τη θυμάμαι με αγάπη.

- Η 5^η μικρή ιστορία μου είναι για τον **Φώτη**, τον **Φώτη Κωτσίδα** και διάλεξα να σας μιλήσω για μια πιο πρόσφατη ιστορία που έγινε το 2018. Ο Φώτης συνήθιζε μπαίνοντας στη Μονάδα πριν από κάθε πρόταση που έλεγε να βάζει μπροστά το Ιωάννα: «*Ιωάννα... πόσα ραντεβού έχω σήμερα;;;; Ιωάννα ... έχουμε κάποια εκκρεμότητα;;; Ιωάννα.. πως λένε αυτή την οικογένεια που βλέπω;;;;... Ιωάννα θυμάσαι αυτό το περιστατικό;;;...*». Το 2018 λοιπόν, τη χρονιά που έχασα τον πατέρα μου, ήταν μια πολύ δύσκολη περίοδος για μένα. Ο Φώτης τότε, ερχόταν και δεν με ρωτούσε τίποτα, δεν μου ζητούσε τίποτα, δεν με απασχολούσε για το οτιδήποτε... σα να ήμουν αόρατη. Μου έδωσε όσο χώρο και χρόνο χρειάστηκα να συνέλθω και να επανέλθω. Το σπουδαίο και πιο σημαντικό για μένα είναι ότι δεν του το ζήτησα, μου το πρόσφερε γιατί ένιωσε πως το είχα ανάγκη. Είχε και εκείνος αυτή την ικανότητα να νιώθει αυτό που δεν λες..... Η σχέση μας δεν ήταν μια σχέση τυπικά επαγγελματική και γι' αυτό, τον εκτιμώ βαθύτατα.
- Και τέλος η 6^η μικρή ιστορία μου είναι για την **Αθανασία**, την **Αθανασία Κατή**. Δίκαιη, έντιμη, γενναιόδωρη, με ήθος, δοτική και πάντα διαθέσιμη, πάντα δίπλα μου. Μια σχέση τόσο πολύτιμη. Από το 2014 που μου πρότεινε να είμαι μαζί της στο εκπαιδευτικό να κάνουμε 2 μαθήματα «την ιστορία του ονόματος» και «τη σειρά της γέννησης» - τα οποία συνεχίζουμε ως σήμερα - δεθήκαμε ακόμη περισσότερο. Όταν την αποχαιρετούσαμε στη Μονάδα ήμουν η μόνη που δεν κατάφερε να πει το παραμικρό για εκείνη. Είχα κάνει άπειρες πρόβες στο σπίτι, είχα σκεφτεί ώρες ολόκληρες τι να πρωτοπώ για εκείνη, για τη σχέση μας, τη συνεργασία και το δέσιμό μας, μα δεν κατάφερα να πω το παραμικρό από τη συγκίνησή μου. Τώρα ξέρω γιατί, το παραδέχομαι σε σας..., στην ίδια.... και στον εαυτό μου: Ποτέ δεν θα την αποχαιρετήσω ούτε δεν θα την αποχωριστώ!!! Ήταν και παραμένει ένας πολύ σημαντικός άνθρωπος για μένα και τη Μονάδα και αυτή η σχέση έγινε με το πέρασμα του χρόνου μια σχέση ζωής.

Πέρα όμως από αυτούς τους 6 ανθρώπους που ζήσαμε και συνεργαστήκαμε από το 1997 ως πρόσφατα, υπάρχουν άλλοι 7 με τους οποίους μοιραζόμαστε τη δουλειά και συνεργαζόμαστε, οι οποίοι αποτελούν το παρόν και το μέλλον της **Μονάδας** και θα ήθελα να ευχαριστήσω και αυτούς. Είναι: η **Κία Θανοπούλου**, η **Κατερίνα Κωστακοπούλου**, η **Γεωργία Μοσχάκου**, η **Ιωάννα Παπαϊωάννου**, ο **Νίκος Μαρκέτος**, η **Μαρία Σταθάκη** και η **Έρση Τσοπανάκη**. Θα μπορούσα να σας

πω και άλλες 7 ιστορίες για τον καθένα από αυτούς, αυτό όμως ίσως γίνει μια επόμενη φορά.

Κλείνοντας, θα ήθελα να πω κάτι ακόμη.... σε πολύ λίγο καιρό από σήμερα κάποια πράγματα θα έχουν αλλάξει μετά την εφαρμογή του νέου νομοσχεδίου για την Ψυχική Υγεία. Δεν σας κρύβω πως έχω μια αγωνία για το μέλλον. Δεν ξέρω τι θα αλλάξει και τι θα μένει ίδιο. Ξέρω σίγουρα πως δεν θα υπάρχει πια το μισό μας όνομα, το: **Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής**, μια και το νοσοκομείο δεν θα υφίσταται πλέον ως οργανισμός, με αυτό το όνομα.

Εύχομαι να παραμείνει ίδιο το άλλο μας μισό, το: **Μονάδα Οικογενειακής Θεραπείας**.

Αυτό όμως που εύχομαι... και ελπίζω... είναι, περισσότερο από το όνομα, να παραμείνει ίδιο το περιεχόμενο, η ποιότητα και ο χαρακτήρας της δουλειάς μας και να παραμείνει ίδιο και το προσωπικό της.....

Γιατί η ιστορία... πίσω από το όνομα, είναι πολύ μεγαλύτερη και από το ίδιο το όνομα.....

«Είναι μια ιστορία 30 ολόκληρων χρόνων»